

REFERANDUM GÜN ve GELECEK

Nazım Culha
Elektrik Mühendisi-Arsuz Belediye Başkanı

Her ülkenin siyasi tarihinde çok kritik öneme sahip anlar vardır. 16 Nisan'da yapılacak referandum da bu tarihsel anlardan biri. Bu, gelecek kuşakların da kaderini belirleyecek temel bir an niteliğini taşıyor.

AKP, demokratikleşme, ülkenin başlıca sorunlarının çözümü ve ekonomik krizi atlama vaadiyle geniş kesimlerden destek aldı ve iktidara geldi. Güçlendikçe sistemin işleyişine müdahale etme ve toplumun birliğini sağlayan hassas konuların fazlaca siyasi malzeme konusu haline getirilmesi ve özellikle yaşam tarzı dayatmaları toplumun önemli bir kesiminde rahatsızlıklara neden oldu. Bunun yanında ilk dönemin "komşularla sıfır sorun" dış politikasından maceracı bir dış politikaya atlanması, bütün komşularımızla ilişkilerimizin kopması ve bu politikadan ısrarla geri dönülmemesi ülkemizi bölgesel çapta beka sorunu yaratabilecek denli ciddi problemlerle yüz yüze bıraktı. Dış politikanın kavurucu ateşi iç politika malzemesi yapılıncaya da toplumu derinlemesine bölen bir durumla karşı karşıya kaldık.

Bu dönem ülkenin yönetimi ve bürokrasinin işleyişi konusunda devlet geleneklerimizle bağdaşmayan ciddi sıkıntılar ortaya çıktı. Bunun yarattığı tahribat sonucunda devlet yönetimi akamete uğradı. Dış müdahalelere açık ve iç denetimin neredeyse imkansız hale geldiği bir durum ortaya çıkardı. Bu ortamda darbe girişimi zemin buldu. Darbenin boşa çıkarılması ülkeyi felaketin eşiğinden çevirdi.

Şu anda halen devam eden ciddi bir siyasi ve toplumsal krizin içindeyiz ve sarsıcı bir ekonomik kriz kapıda. Krizden çıkışın başat koşulu daha fazla demokrasi ve daha fazla katılımın olanaklarını arttırmaktır. Sorun kişi, siyasi partiler ve tek tek kurumların sorunu olmaktan çıkmış bir bütün olarak ülke, devlet ve hürriyet sorunu haline gelmiştir. Bu nedenle referandumdan çıkan sonuç partilerin amaçları ve siyasi programlarının üstünde sonuçlar doğuracaktır. Sandıktan "Evet" çıkması sorunlarımızı çözmeyeceği gibi yeni siyasi sorunların doğmasını da beraberinde getirecektir. Referandumdan "Hayır" çıkması durumunda ise, herhangi bir partinin kazanması ya da yenilmesinden çok

ülkenin sorunlarını hep birlikte ve yeniden ele almanın yolları açılmış olacaktır.

Anayasalar toplumsal sözleşme olarak adlandırılır. Bütün topluma hitap edecek bir anayasa, ancak bütün toplumsal kesimlerin katkısıyla hazırlanabilir. Elbette bir darbe anayasası olan 1982 Anayasası'ndan kurtulmalıyız; fakat bunun yolu, olağanüstü hal rejimini yasallaştıran, kuvvetler ayrılığını ortadan kaldırıp bütün yetkileri tek bir kişinin elinde toplayan bir anayasa yaması olamaz.

**"Hayır"
bozulan
birlik ve
beraberliğin
yeniden
tesisi için
dayanak
noktasıdır.
"Hayır"
demokrasi
ve
özgürlükler
için birinci
koşuldur.**

Bu ülkenin demokratları, seçimle iş başına gelen hiç kimseye karşı değildir. Bununla birlikte bir sivil vesayet rejimine ise kesinlikle karşıdır. Bu nedenle 16 Nisan'da tek adam ve olağanüstü hal rejiminin kalıcı hale gelmesini engellemek, parlamenter sistemi daha da demokratikleştirerek güçlendirmek, bütün kurumları yasal sınırlarına çekilmeye davet etmek ve yeni, demokratik, çoğulcu bir anayasa yapmanın koşullarını oluşturmak için "Hayır" demek durumundayız.

"Hayır"; sorunun kişiler olmadığını, kim olursa olsun bu kadar yetkiyle donatılmanın hem yanlış hem de tehlikeli olduğunu; ortaya konulan anayasa değişiklik metninin bir uzlaşma metni olmadığını; güçler ayrılığının ortadan kalkmasının Gazi Meclisi işlevsiz hale getireceğini; yargının bağımsızlığının ortadan kalkacağını; kişi ve mülkiyet dokunulmazlığının tehlikeye düşeceğini anlatır. "Hayır", bozulan birlik ve beraberliğin yeniden tesisi için dayanak noktasıdır. "Hayır", demokrasi ve özgürlükler için birinci koşuldur. "Hayır", diyalog ve güvendir; beyin göçünün durması, ülkenin aydınlık geleceğini hazırlamak için kendi kaderini eline almaktır. "Hayır", ortak

bir dil yaratmaktır; farklı inanç ve siyasi tercihleri toplumsal kutuplaşma malzemesi olmaktan çıkarmaktır. "Hayır", düşünce ve ifade özgürlüğüdür.

Bunca keskin viraj, tahrik ve kıskırtmalara rağmen sağduyusunu asla yitirmemiş milletimiz, aynı sağduyuyu yeniden gösterip bu yanlıştan da dönülmesini sağlayacaktır. Milletimizin "Hayır"lı bir iş çıkaracağına duyduğumuz güven tamdır; biz de tüm gücümüz ve enerjimizi bunun için harcayacağız. ■